

Εν τω βάθει εγκεφαλικός ερεθισμός στη νόσο του Parkinson: Βασικές πληροφορίες για τους ασθενείς

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΗΣ ΝΟΣΟΥ ΤΟΥ PARKINSON?

Όταν οι ασθενείς ξεκινούν να λαμβάνουν φαρμακευτική αγωγή για τη νόσο του Parkinson (PD), τα οφέλη της διαρκούν συνήθως ολόκληρη την ημέρα. Όμως όσο η νόσος προχωρεί ο ασθενής διαπιστώνει ότι το όφελος από την αγωγή δε διαρκεί μέχρι την επόμενη δόση, φαινόμενο που ονομάζεται “wearing off”. Όταν η δράση των φαρμάκων υποχωρεί τα συμπτώματα του Parkinson όπως ο τρόμος, η βραδυκίνησια και οι διαταραχές στη βαδίσση επανεμφανίζονται. Όταν η αγωγή ληφθεί ξανά τα συμπτώματα θα βελτιωθούν και πάλι και αυτή η καλή περίοδος ονομάζεται “ON” ενώ η κακή περίοδος “OFF”. Οι ασθενείς μπορεί επίσης να εμφανίσουν ακούσιες κινήσεις (συστροφή των άκρων και του κορμού) που ονομάζονται δυσκινήσιες και μπορεί να είναι επιβαρυντικές για τον ασθενή.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΘΕΙ Η ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΗ ΝΟΣΟΣ?

Ο γιατρός σας μπορεί να τροποποιήσει τις δόσεις και το χρονοδιάγραμμα των φαρμάκων για να μειωθούν τα διαστήματα “OFF” και οι δυσκινήσιες. Σε κάποιες περιπτώσεις ο εν τω βάθει ερεθισμός του εγκεφάλου (DBS) χρησιμοποιείται για να θεραπεύσει ασθενείς με περιόδους “OFF” ή με δυσκινήσιες που δε μπορούν να ελεγχθούν με αλλαγές στην αγωγή. Το DBS αποτελεί ένα τύπο χειρουργείου του εγκεφάλου κατά το οποίο ένα λεπτό καλώδιο (που καλείται ηλεκτρόδιο) τοποθετείται σε κάποια εν τω βάθει περιοχή του εγκεφάλου. Το ηλεκτρόδιο συνδέεται με μια βηματοδοτική συσκευή που τοποθετείται κάτω από το δέρμα στην περιοχή του θώρακα. Η περιοχή στέλνει ηλεκτρικά σήματα σε μια περιοχή του εγκεφάλου η οποία ελέγχει τις κινήσεις. Ο ερεθισμός αυτής της περιοχής μπορεί να βελτιώσει τα διαστήματα OFF και να μειώσει τις δυσκινήσιες.

ΠΟΙΟΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΚΕΦΤΕΙ ΤΟ DBS?

Σε περίπτωση που ένας ασθενής με Parkinson έχει ακόμη καλή ανταπόκριση στην αγωγή αλλά επίσης και άσχημες περιόδους με OFF ή/και ενοχλητικές δυσκινήσιες που επιμένουν παρά τις τροποποιήσεις των δόσεων και του χρονοδιαγράμματος των φαρμάκων, τότε το DBS αποτελεί μια επιλογή. Οι καλοί υποψήφιοι επίσης πρέπει να έχουν υποστήριξη από τον κοινωνικό περίγυρό τους.

Οι ασθενείς που δεν είναι καλοί υποψήφιοι για τη μέθοδο, περιλαμβάνουν αυτούς που έχουν: Σοβαρές διαταραχές μνήμης, ψευδαισθήσεις, σοβαρή κατάθλιψη και σημαντική αστάθεια κατά τη βαδίσση ακόμη και σε κατάσταση ON.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ ΓΙΑ DBS?

Ο γιατρός σας πρέπει να σας παραπέμψει σε ένα εξειδικευμένο νευροχειρουργικό κέντρο για να εκτιμηθείτε για DBS. Στα περισσότερα κέντρα DBS η εκτίμηση των ασθενών περιλαμβάνει:

- Εκτίμηση από νευρολόγο ο οποίος έχει εμπειρία στη θεραπεία της νόσου του Parkinson.
- Μια απεικόνιση εγκεφάλου (Αξονική ή μαγνητική εγκεφάλου) για να επιβεβαιώσει ότι δεν υπάρχουν αλλαγές στον εγκέφαλο που θα απέτρεπαν το χειρουργείο
- Εκτίμηση από το νευροχειρουργό που θα πραγματοποιήσει το χειρουργείο
- Ενδελεχή εκτίμηση της μνήμης και των νοητικών λειτουργιών.

ΕΙΝΑΙ ΑΣΦΑΛΕΣ?

Γενικά το DBS είναι μια ασφαλής διαδικασία. Όμως αναφέρονται δυνητικά σοβαρές παρενέργειες όπως η αιμορραγία και το ισχαιμικό εγκεφαλικό κατά τη διάρκεια του χειρουργείου. Επίσης υπάρχουν δυνητικές παρενέργειες από τον ερεθισμό (που μπορούν να ρυθμιστούν αλλάζοντας τις ρυθμίσεις του ερεθιστή). Οι περισσότερες παρενέργειες είναι ήπιες και παροδικές όπως: Αύξηση βάρους, δυσκολία εύρεσης λέξεων, διαταραχή του λόγου και μολύνσεις από το βηματοδότη ή το ηλεκτρόδιο. Πάντως, έχουν υπάρξει αναφορές για αυξημένο κίνδυνο αυτοκτονίας.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ?

Η διαδικασία του χειρουργείου για DBS συνήθως απαιτεί αρκετές ώρες. Θα είστε ξύπνιος το μεγαλύτερο διάστημα. Στους περισσότερους ασθενείς το ηλεκτρόδιο τοποθετείται σε κάθε πλευρά του εγκεφάλου. Ένα πλαίσιο συγκρατεί το κεφάλι (κρανίο) κατά τη διάρκεια της επέμβασης με στόχο την ακριβή τοποθέτηση του ηλεκτροδίου. Μια μικρή τρύπα πραγματοποιείται σε κάθε πλευρά του κρανίου για την τοποθέτηση των ηλεκτροδίων. Στη συνέχεια κάθε καλώδιο των ηλεκτροδίων τοποθετείται κάτω από το δέρμα και συνδέεται με μια βηματοδοτική συσκευή (που ονομάζεται νευροερεθιστής) η οποία επίσης τοποθετείται κάτω από το δέρμα στην περιοχή του θώρακα.

Εν τω βάθει εγκεφαλικός ερεθισμός στη νόσο του Parkinson: Βασικές πληροφορίες για τους ασθενείς

ΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ?

Μετά το DBS ο γιατρός σας θα καθορίσει τις βέλτιστες ρυθμίσεις του ερεθισμού με μια συσκευή που επικοινωνεί με το νευροερεθιστή καθώς και τη φαρμακευτική αγωγή. Συνήθως η καλύτερη προσαρμογή επιτυγχάνεται τρεις με έξι μήνες μετά τη διαδικασία.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΚΑΙ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ?

Οι ασθενείς θα έχουν τα ακόλουθα πλεονεκτήματα με τη χρήση του DBS:

- Μικρότερα διαστήματα σε κατάσταση OFF.
- Μικρότερη διάρκεια και βαρύτητα των δυσκινησιών.
- Χαμηλότερες δόσεις φαρμάκων.
- Βελτίωση των μη κινητικών συμπτωμάτων όπως πόνος, κατάθλιψη και διαταραχές ύπνου.
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ?

Με την πάροδο του χρόνου το DBS μπορεί να συνεχίζει να βελτιώνει τα διαστήματα σε ON και τις δυσκινησίες. Όμως το DBS δε θεραπεύει τη νόσο του Parkinson ούτε σταματάει την πρόδό της.